

ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1988 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 30 .

7 ਜਨਵਰੀ 1988

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ II)— ਧਾਰਾ 18— ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1984— ਧਾਰਾ 28-ਏ— ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ (1922 ਦਾ IV)— ਧਾਰਾ 36— ਬਰਾਬਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ — ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ — ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ— ਕੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ — ਕੁਲੈਕਟਰ— ਕੀ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ .

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 4)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਉਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰੱਖਣੀ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪੈਰਾ ੪)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ:

- (a) ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 3 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (b) 28-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐਕਟ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਮੁਆਵਜ਼ਾ @ ਰੁਪਏ। 1972 ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 50 ਵਿੱਚ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 250 ਮਾਰੀਆ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- (c) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (d) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Mehar Singh v. Land Acquisition Collector and another
(V. Ramaswami, C.J.)
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਓ.ਪੀ.ਗੋਇਲ ।

ਨਿਰਣਾ

ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਸੀ.ਜੇ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ 11 ਦਸੰਬਰ, 1970 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 45 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਪਿੰਡ, ਪਿੰਡ ਕੁਲਿਆਵਾਲ ਅਤੇ ਜਮਾਲਪੁਰ ਅਵਾਨਾ ਨੂੰ ਐਕਸਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੱਟਾ ਨੰਬਰ 13/13 ਵਾਲਾ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 43/1-21-22, 44/45, 45-5-6, 15/1, 15/2, 46/1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 52 ਕਨਾਲਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ।, 2, 9, 10, 11/1, 12/2, 11/2 ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਰੁ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰੀਆ 100. ਇਸੇ ਐਕਵਾਇਰ ਤਹਿਤ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 100 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰੀਆ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 21 ਅਗਸਤ 1974 ਨੂੰ 1972 ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 50 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲਾ 'ਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 5 ਨਵੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ 125 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰੀਆ। ਦੁਬਾਰਾ, ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 250 ਪ੍ਰਤੀ

ਮਾਰੀਆ ਉਕਤ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ 18 ਮਈ 1983 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 250 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰੀਆ, 19 ਮਾਰਚ, 1986 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਜੋਧ) ਐਕਟ, 1984 ਦੀ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 250 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਵੀ 100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਇਆ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। - ਹੁਣ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 250 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰੀਆ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰੀਆ 100 ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਦੇਣ ਅਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 250 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰੀਆ ਤੈਅ ਕੀਤਾ।

(3) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 28-AP ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“28-ਏ (1) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵੀ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ - ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਕੁਲੈਕਟਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ.

Mehar Singh v. Land Acquisition Collector and another
(V. Ramaswami, C.J.)

(3) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(4) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ। ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਵਾਰਡ ਜਿਸਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਅਵਾਰਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਸ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ

ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਮ 'ਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਮੋਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 3,000 ਤੋਂ ਰੁ. 31 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ 3,500 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 10,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ ਤੋਂ ਰੁ. 3,000 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰੁ. 31 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ 3,500 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਆਰਡਰ 47, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਗੇ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 28-ਏ, ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਮੰਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 10,000 ਪ੍ਰਤੀ

Mehar Singh v. Land Acquisition Collector and another
(V. Ramaswami, C.J.)

ਬਿਘਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਜਸਟਿਸ ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2) ਅਤੇ ਕਰਤਾਰਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ (3) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾਰਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1987 ਦਿੱਲੀ 130
- (2) 1987 PLJ 202.
- (3) 1987 PLJ 464

ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ! 28-ਏ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28- ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ। ਏ. ਇਸ ਲਈ, ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

Mehar Singh v. Land Acquisition Collector and another
(V. Ramaswami, C.J.)

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1987 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 7900-M।

7 ਜਨਵਰੀ 1988

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1974 ਦਾ II) - ਧਾਰਾ 167 (2) ਅਤੇ 439 - ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ - ਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ - ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਕੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਰਾਸਤ 60 ਦਿਨਾਂ (ਹੁਣ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। (ਪਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਸ.ਭੁੱਲਰ।

ਮਿਸ ਰੀਤੂ ਬਾਹਰੀ, ਰਾਜ ਦੀ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।